

2006

Het 36ste jaar van de beweging. Wij organiseerden de jaaropening voor vakcentrale en bonden en dat was uiteraard heel inspirerend en creatief.

-Continental Ministries deed zijn trainingen, selecties en tours. De VWS subsidie wordt nu geheel gestopt.. En dat heeft op de duur enorme negatieve effecten. We hebben ingezet om dat wat rendeert nog meer te laten renderen, dus op het punt van concertboeking en recruiting werden extra mensen ingezet. Vele jongelui moesten wennen aan het nieuwe tourschema, dat toernees verspreid over het jaar en zo de druk wegneemt van de zomer. In de zomer wordt concertboeking steeds moeilijker. Veel concerten worden door ouders en familie gedaan, hulde!

En op 11 november was het Doelen concert; de opkomst viel tegen, kan dat wel door gaan?

-Stichting Continental Sound financierde weer alle activiteiten in Oost-Europa vanuit collecten, giften e.d. Ook werd de boekenstrategie (vertalingen met name van het boek Kunst en Creativiteit) door St.CS gefinancierd. Maar we beginnen hier ook te knijpen, dus minder mogelijk. 1 totaal nieuw boek kwam uit: Lofrijzing & Aanbidders (eind 2005). 2 vertalingen konden voltooid worden...

-De CNV Kunstenbond deed de belangenbehartiging in de breedste zin van het woord voor de leden. We namen het blad Bottomline over, en daar we geen abonnee's kunnen hebben, maken we van die lezers de vakgroep 'gospel'. De overname en het overleg zorgde dus dat Bottomline met ons magazine Music & Art werd samengevoegd. Tijd dus voor een nieuwe naam: SIGNS. Dit magazine werd totaal gerestyled, nieuwe rubrieken, etc en is een prachtig christelijk, volwassen cultuurmagazine. Het oogst veel positieve responses.

Heel belangrijk voor veel leden, wij gingen mee onderhandelen over de CAO Kunsteducatie. Daar hebben honderden leden mee te maken. En dat is een hele goede ontwikkeling. De inzet van onze bestuurder Gerard Bal kan sindsdien niet genoeg genoemd worden. Dus de tweede CAO, naast die van Cliniclowns.

Vakgroep beeldend startte een speciale website voor liturgische objecten: ArsProDeo, een leuk initiatief.

-BV Continental Sound bracht boeken en CD's uit, zie de lijst hier beneden.

Daarnaast konden dankzij wat kleine subsidies in de theaterhal een paar toiletjes en douches gebouwd worden

-het CJR adviseerde

-Stichting Collectievorming verzamelde kunstwerken, in opslag bij CAC

-van de European Academy kwam een EU onderzoek over de afrekeningen, dat wordt tegenwoordig bij ieder EU project ingesteld. De website kreeg een bijzondere prijs als waardering. De modules gaan door in het Christian Artists Seminar, nu het Academy project is afgerond en wordt afgesloten.

-Leen La Rivière bedacht voorlopig zijn laatste innovatie: **de School of Rock!** Hierbij werden basisscholen uit de wijk betrokken, gelijk 4 groepen vol, die les krijgen in zang en dans, met als doel een echte pop/rock theater productie. Helemaal te gek. En waar beter les te krijgen, dan in onze eigen theaterhal! Gelijk een groot succes!

-Financieel: het totaal verlies van alle subsidies hakt er in, we eindigen, ondanks de enorme inzet van alles en iedereen, negatief.

Wat kwam uit en overige resultaten:

-Magazine SIGNS,

-Huisnieuws Sjofar

-Art 2006, Vol.16: Gender & work in the cultural sector

-CA brochures

-het 26ste Christian Artists Seminar

-targetteam naar Kaliningrad, voorjaar

-4 YC groepen (2 voorjaar, 1 zomer, 1 najaar)

-4 CS groepen (3 zomer, 1 najaar)

-7 Continental Kids groepen

-CD Check, check dubbel check (kids) + songbook

-CD Reality check (CS) + songbook
-CD Dare to check (YC) + songbook
-Expressie, 32ste editie kwam uit, dit werd een enorm werk van 474 pagina's. Ook dat was een merkpaal voor de hele beweging. Maar daar internet oprukt moet er over nagedacht worden of het boek in deze vorm wel zo kan blijven uitkomen.
-*Hoeveel personen kwamen er op de diverse activiteiten?*
Studiedagen + congressen + leden Continental groepen + bestuurders + exposities: 2491,
concertbezoekers: 75.882 personen, *samen 78.373 personen*

Speciale herinneringen:

Medewerkers en vrijwilligers hebben zich allen bovenmatig ingezet en dan toch negatief uitkomen, dat kan heel demotiverend zijn voor mensen. Daarom is het zo goed en belangrijk ieders inzet hier te noemen. Maar ook de fulltimers betaalden een offer, salarissen net boven minimum. Toch was er veel vreugde met de nieuwe School of Rock. Wat is dat leuk om zo met al die kinderen te werken. Een doorbraak was verder om nu onderhandelingspartner te zijn bij de CAO kunsteducatie. En dan mogen wij ook niet vergeten als mooie ervaring te noemen het vernieuwde magazine SIGNS. De Continentals moesten eerst erg wennen aan de nieuwe toursystematiek, maar het landde. We deden voor alle leidinggevenden een speciale uitlegdag, en dat heeft heel goed gewerkt. Kon men ook zien en horen hoe we een aantal van hun trainingen in de theaterhal zouden gaan doen. Change management moet je inderdaad doen, en dat werkte. Maar de zorgen en drukte beginnen aardig aan Leen La Rivière te knagen. Het bestuur zag in dat Leen overbelast was en hij zou in 2007 een hulp krijgen om hem te ontlasten, ook al zouden we het qua financiën niet moeten doen.

2006 Continental Singers 7 USA groups. 3 USA-Young Continentals. 1 tour visiting Europe. Out of Rotterdam: 4 Young Continentals; 4 Continentals; 1 Target Continental; 7 Continental Kids; Continental groepen in Slowakije, Hongarije, Italië en Roemenië; maar ook in andere werelddelen.
Buma-regeling, European Academy (slot), 11 november Doelen concert alle Continental groepen, CJR, Stichting Collectievorming, kenniscentrum auteursrechten, CNV Kunstenbond, het Christian Artists Seminar; CD's van CS, YC en Kids; Music & Art neemt Bottomline over en verandert naam in het nieuwe magazine SIGNS, Sjofar; Oplevering tweede uitbreiding Continental Art Centre (compleet theater; bijzondere opening door minister president Jan Peter Balkenende); Art 2006; exposities, studiedagen; CJR, Expressie 32ste editie; Buitenlandse vertalingen van het boek Bijbelse visie op Creativiteit en Kunst. Als nieuwe activiteit wordt opgestart de School of Rock.

SCHOOL of ROCK

Leen La Rivière

14.30 uur lezing
Cabriolet, Koetshuis
16.30 uur lezing
Victoria, Koetshuis

Internationale prijs voor CNV- theater

OMMOORD - De CNV Kunststond in Ommoord kreeg donderdag 28 september de internationale stimuleringsprijs voor het project 'European Academy for culture and arts', het eigen theater van de bond. Voorzitter Leen La Rivière is trots op deze prijs. Enthousiast vertelt hij dat de kunststond een organisatie is met diversiteit. "Iedere aangesloten organisatie heeft zijn eigen bestuur en activiteiten. Als bond behartigen wij hun belangen en ontwikkelen en stimuleren trainingen. Tot vorig jaar was de bond aangewezen op zaaltjes, kerken en theaterwerkplaatsen, waarvoor hoge huurkosten moesten worden betaald. Deze lasten werden door onze achterban steeds meer gesignaleerd, dus wilden wij iets speciaals doen. Met inzet en

financiering van de Triodosbank is het ons gelukt een eigen theater te bouwen, dat vorig jaar oktober officieel geopend werd door premier Balkende. Wij zijn in Rotterdam de enige culturele organisatie die door Triodosbank is gefinancierd. De bouw is overigens zonder subsidie gerealiseerd." Het theater biedt onder andere mogelijkheden tot het maken van opnames voor radio, televisie, cd's, dvd's. Ook voldoet het aan temperatuurvoorzieningen voor exposities van bijzondere kunstvoorwerpen. Voor de helft van de week wordt de ruimte gebruikt voor trainingen. In de andere helft kunnen particulieren er terecht tegen een redelijke prijs. Info: www.continentalart.org of www.arts-academy-europe.org.

CNV Vakcentrale

CNV Kunststond
i.a.v. Leen La Rivière
Postbus 81065
3009 GB Rotterdam

AFDELING
n.v.t.
DOORRIESNUMMER
626
E-MAIL
b.vanboggelen@cnv.nl

PLAATS
Utrecht
DATUM
11 januari 2006

POSTADRES
Postbus 2475
3500 GL Utrecht
BEZORGBEDRES
Ravelstein 1
3535 JE Utrecht
TELEFOON
030 - 291 39 11
FAX
030 - 294 65 44
INTERNET
www.cnv.nl
E-MAIL
cnvinfo@cnv.nl

NETREFFT
Nieuwjaarsreceptie

Beste Leen,

Met veel plezier denk ik terug aan de nieuwjaarsreceptie, die jij dit jaar voor het CNV organiseerde. Jij zorgde voor prachtig 'vuurwerk', veelkleurig en inspirerend en maakte zo het begin van het nieuwe jaar tot een waar feest.

Uit de reacties tijdens het borrelen, maar ook daarna, begrijp ik dat ik niet de enige ben die zo denkt. Mijn dank voor wat je deed en mijn waardering voor de inzet van jou en van je medewerkers, staat dan ook voor de dank en waardering van velen binnen het CNV.

CNV nieuwjaarsbijeenkomsten, waarin we meer doen dan elkaar een hand geven, maar ook pogen elkaar te inspireren voor een nieuw jaar vakbondswerk, beginnen een goede traditie te worden. Jij hebt daar een bijdrage aan geleverd, die past bij het CNV en bij de talenten die in jouw organisatie zijn verenigd.

Met vriendelijke groet,
CNV Vakcentrale

Bert van Boggelen
algemeen secretaris

Praise & Worship/lofprijzing & Aanbidding

In deze lezing, ondersteund met fragmenten, en debat krijgt u meer achtergrond informatie over *lofprijzing en aanbiddingsmuziek*. Sinds de jaren 80 heeft deze expressievorm een enorme opmars. Zelfs de EO deed massale praise & worship happenings met duizenden jongeren. Ook in de kerken begint het 'opwekkingsliedgedoe' een normaal verschijnsel te worden. Maar is daarmee alles mooi en goed? Tijd voor een kritische benadering aan de hand van het recent verschenen boek: *lofprijzing en Aanbidders*. Er wordt gekeken naar vorm, inhoud, kwaliteit, lifestyle, mogelijkheden en onmogelijkheden en de gemeentelijke inbedding.

Docent: Leen La Rivière, is auteur van een groot aantal boeken over geloof, jongeren, kunst, cultuur. In het dagelijks leven is hij voorzitter van de CNV Kunststond, producent van de 30 jaarlijkse Continental Singers Groepen. Tevens is hij directeur van het Continental Art Centre in Rotterdam.

partituur van het Letterfestival '07

• interview •

'Alsof ze met Jezus zijn wezen knikkeren'

"Het is nu iets teveel
'Ik voel me happy'.

Bij sommige liedjes lijkt het wel of ze
met Jezus zijn wezen knikkeren of zo.
Eerbied en ontzag ontbreken totaal."

Door Eric Citroen en Wim Scheltens

Leen La Rivière, oprichter van de Continental Singers en CNV Kunststond, brengt opnieuw een boek uit over praise en worship, populaire trends in de gemeentezang. Zijn ruime ervaring en grote betrokkenheid brengen hem tot een genuanceerde kijk op kerkmuziek. Een ding weet hij zeker: "De moderne jongere die naar de kerk wil heeft niets met het *Liedboek*."

Idols

"De Continentals (nu al dertig Europese groepen) zijn nog steeds het enige goede antwoord op de idioterie van Idols: 'Ga jij maar audities doen en word een ster'. Dat is helemaal op het ego gericht en het verbaast me niet dat zoveel mensen dan door de maad vallen. Bij de Continentals zijn we op de groep gericht. Je krijgt deskundige training, je ga naar op dat podium staan, je maakt een reis door Europa, gaat bij de mensen thuis en je leert zien hoe de wereld eruit ziet. Je neemt je ervaringen mee naar je eigen gemeente terug. En in een paar weken leer je waar anderen soms tien of vijftien jaar over doen. Je moet kwaliteit hebben en anders hoor je er niet thuis."

Leen La Rivière is stellig en neemt geen blad voor de mond. Gepekt en genuanceerd als oprichter van de Continental Singers en voorzitter van CNV Kunststond kent hij de keerzijde van de muziekbusiness: je moet meer hebben dan alleen goede bedoelingen. De in Rotterdam-Ommoord gevestigde Kunststond stimuleert dan ook verdere ontplooiing van kunstenaars en heeft daarvoor sinds kort ondernomen een fantastische nieuwe theaterzaal ter beschikking.

Danceparty

La Rivière schetst de oorsprong van de praisemuziek. "Begin jaren '70 kwam er een nieuw fenomeen in de muziekwereld, namelijk wat we nu praise en worship noemen. Voor een deel werd dat naar Europa gebracht door de USA Continental Singers en deels door bekende artiesten in Amerika. We hebben dat een tijdje aangekeken en een paar van die topjuer laten komen. Je komt bij hen de hele breedte tegen, van *himmelhoch fauchzend tot zum Tode betrikt*. Maar wat is er hier in de praktijk gebeurd? Selectiecommissies zijn gaan shoppen voor onder andere de *Opwekkingsbundel*: dat en dat nummer is leuk en maakt vrolijk en gelukkig. Met schreefproei tot gevolg.

In het begin (jaren '70 en '80) viel het nog mee. Vertegenwoordigers van evangeliegemeenten kwamen allemaal op onze seminars en konden het knippen van de zweep. Maar die zijn er nu niet meer. Kom ik laatst bij 'n club en gaat het daar de pieken van onze emoties. De voorganger komt op de kansel en zegt: "We zijn nog nooit zo dicht bij God geweest, wat kan ik hiernaar toevoegen", en hij sloot de bijeenkomst. Toen dacht ik: Nou ben ik gepakt. Het Woord is niet eens opengestaan! Vergelijk dat met een heftige seculiere danceparty waar we ook wel eens gaan kijken: ik kon qua emoties niet zoveel verschil ontlasten. Kortom, het wordt tijd om terug te gaan naar de bronnen. Mijn conclusie: aanbidding bestaat niet op zichzelf. Het gaat om aanbidders. Het is de mens met al zijn pieken en dalen."

Schreefproei

De schreefproei komt op grote schaal voor, weet La Rivière. "Ik zie het in de hele breedte van de kerk. Zeker de EO heeft zich de laatste jaren heel erg geworpen op praise en worship en eigenlijk heeft hij het mede verziekt. Omdat je delen neemt uit een veel breder geheel. Alles wat geen connectie krijgt met het dagelijks leven wordt eenzijdig. Maar kijk ook naar het *Liedboek voor de Kerken*, ook hier dreigt eenzijdigheid. Een lied uit de oude bundel als 'De dorre vlakke der woestijnen', is niet opgenomen! Ook bleek dat de selectiecommissie moeite had met de liedertheologie, dus dat soort liederen ontbrekt. Dus ontbrekt liedgedoe uit Johannes de Heer. Niet alles is daaruit een puinbak. Men had best een paar grote uit de Westerse Revival moeten opnemen. Je moet niet je eigen stokpaardjes berijden en je in elk geval oriënteren op wat er nu gebeurt in christelijk Nederland. Wat het evangelisch liedboek betreft moet ik echter zeggen dat er zorgvuldig is geselecteerd. Ze zijn er redelijk goed in geslagen een breed beeld naar te zetten. Je ziet dat daardoor de liturgie breder en rijker wordt, dat jongeren meer worden aangesproken. Ik verbaas me nergens over: elke PKN-kerk die uit het *Liedboek* blijft zingen, krijgt steeds meer problemen met nieters, met jongeren. Er is een steeds kleinere groep mensen die gepakt wordt door die kerktuonsorten. De moderne jongere die naar de kerk wil heeft er helemaal niets mee."

La Rivière grijpt graag terug naar de geschiedenis. "In oude liedbundels uit de vijftiende en zestiende eeuw had je ook een hausse in religieuze liedgedoe door de Reformatie. Mensen die een geloofsdorpsbrak meemakten en dat uitdrukten. Dan vind je ook de hele breedte: God in het centrum en persoonlijke dankbaarheid. Die pijlers moeten er altijd zijn. Het is nu iets teveel 'Ik voel me happy'. Bij sommige liedjes lijkt het wel of ze met Jezus zijn wezen knikkeren of zo. Eerbied en ontzag ontbreken totaal."

Turbotaal

We praten stevig door. Over forjes, over hoe je als predikant

kunt sturen, door zorgvuldig te selecteren en te oefenen. Leen La Rivière: "Wat je gigantische ruzie over kunt krijgen is als je te gemakkelijk of te snel de zondagnamogend anders invult. In het algemeen zie je daar PKN-mensen van boven de vierst. Die morgen moet je naar zo laten. Daarnaast zijn er veel meer mogelijkheden. Je kunt op een zondagnamiddag of -avond 'gekke dingen' doen en doelgroepenbeleid invoeren. Maar zeg er dan wel bij dat het voor jongeren is. Of voor ouderen. In Amerika heb je bijeenkomsten waar er uit oude bundels à la Johannes de Heer wordt gezongen, daar komen wel 20.000 mensen op af. Dan is mijn boodschap aan de kerk: jongens, steek niet de kop in het zand en doe er iets mee. Wist je dat onderzoek heeft uitgezonden dat bijna elke jongere gelooft, maar vastloopt op het kerkelijk jargon? Waar het steeds om gaat is dan ook de vraag of wij het geloof communiceren in een cultureel relevante vorm: popmuziek, retro voor ouderen of turbotaal voor studenten, met cabaret, dans, beeldende kunst en lofprijzing. Doe iets met eigenijdsse vormen."

Vaste burcht

Die ontwikkeling wordt echter geremd, zo knikt de nestor van de Continentals. "Met name de oudere garde verzet zich enorm en heeft inhoud en vorm heilig verklaard. Maar wie terugkijkt in kerkgeschiedenis, ziet bij de kerkvaders allemaal eigenijdsse vormen. Ook Franciscus had een enorme impact met de Lauda. Daarin kan je maar moeilijk verschil vinden met de *Opwekkingsbundel*: volksliedjes met heel simpele tek-

sten. Ook in de Reformatie zie je vrolijke volksliedjes, waar Luther diepgelovige teksten op heeft gezet. En die zingen we nu twee keer zo langzaam (*zingt traag*). Eeene vaste burcht is ohhhme Gohhhd'. We weten bovendien uit bronnen dat Calvijn een voorstander was van dans."

La Rivière pleit samen met PKN-directeur Haalje Feenstra voor een experiment met 12 tot 20 kerken. "Geef die de vrije hand, zodat we die kunnen trainen hoe je een verhaal kunt meer zenden met allerlei nieuwe dingen. Je kunt gebruikmaken van theatertechnieken. Een lied, een gedicht, een tekst, het kan allemaal worden opgebouwd volgens een bepaald patroon. Je zou zelfs een preek in intermezzo's van drie minuten kunnen opspitsen. Daarbij aangerekend dat ook stibbe een functie kan hebben."

Bovendien ziet La Rivière wat de organisten betreft zeker bij de nieuwe generatie een open houding voor niet-kerkelijke liederen. En de gelijkt drums! "Beperk het maar tot een snaredrum en een baslijn (eventueel een basdrum). Het gaat om het basissimpe. Een heleboel hobbymuzikanten kunnen zich niet beheersen. Wat telt is kwaliteit. Iets goeds neerzetten kost bloot, zweet en tranen."

Zolang je niet volleerd bent hoef je bij mij niet aan te komen met een avondje oefenen en voor de rest de Heilige Gees.

Dan zeg ik: Stel dat de Heilige Gees je gebruikt voor iets heel moois en zegt: dan moet je dit akkoord aanstaan en dat kun je niet? Waar blijf je dan?"

Leen La Rivière

